OOST POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 69. ZEVENDE JAARGANG. 1859

Prijs der Inteekening.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . . ƒ 7.50
„ „ „ Java. . . . . „ 9.—
„ „ „ Buitenbezittingen. . . . „ 10.—
„ „ „ Nederland. . . . . . „ 13.—

De *OOSTPOST* verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 29 AUGUSTUS.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

NOG IETS OVER DE EMANCIPATIE DER LIJFEIGENEN.

INGEZONDEN.

Aan de voorschriften van Art. 115 van het Regeringsreglement is gevolg gegeven; de maatregelen tot voorbereiding van de afschaffing der slavernij in Nederlandsch Indië zijn genomen en op den eersten Januarij 1860 zal er geene slavernij in Nederlandsch Indië meer bestaan.

Zoo er ooit een regeringsbeginsel is geweest dat door de openbare meening algemeen is toegejuicht, dan voorzeker is het de afschaffing eener instelling, die in de eeuw, waarin wij leven geene plaats meer behoort te vinden, omdat zij strijdig is met den geest dier eeuw; strijdig met zedelijke en christelijke wetten.

Daarom was de uitvoering van het Regeringsvoorschrift zoo uiterst gemakkelijk; daarom was het geheel onnoodig dat die uitvoering geleidelijk en trapswijze plaats vond; daarom kon men ten dien opzigte volstaan met de regeling der geidelijke vergoeding, welke van die uitvoering het gevolg konde zijn.

In N°. 64, van dit blad wordt in een ingezonden stuk melding gemaakt van een elders aangeprezen stelsel, om namelijk de gelden, die de Regering als schadeloosstelling voor de eigenaars van lijfeigenen heeft beschikbaar gesteld aan die menschen zelve te schenken op het tijdstip hunner emancipatie, en zulks op de meest pleglige en openbare wijze.

Indien er ooit een maatregel is aangeprezen, die teregt dwaas en onbezonnen mag genoemd worden dan is het die, welke wij zoo even noemden; ja, wij zouden de lijfeigenen beklagen, die op zulk eene ondoordachte wijze zich eensklaps in het bezit zagen gesteld van een vermogen, geheel onevenredig aan den toestand, waarin zij zich door hunne émancipatie gebragt zien.

Het is ons oogmerk niet om verder de beweegredenen te wederleggen waardoor dat zonderlinge stelsel van vrijgevigheid wordt aangeprezen. Wanneer met het ontvangen eener wettiglijk vastgestelde schadevergoeding met den *trivialen* naam van *verkoopen van menschenvleesch* wil bestempelen en het *cijnische* beginsel is toegedaan om toch in geen geval iets aan 's Lands kas te schenken, dan is dunkt ons alle wederlegging overbodig van een geschrijf, dat nimmer onder de oogen van beschaafde lezers had behooren te worden gebragt.

Van meerder belang komt ons de juiste beantwoording der vraag voor of werkelijk door de ophanden zijnde émancipatie der lijfeigenen de orde der Maatschappij in Nederlandsch Indië in eenig opzigt uit haar verband wordt gerukt? Wij kunnen de vrees daarvoor van den schrijver van het ingezonden stuk in dit blad niet deelen.

Als eene beweegreden voor zijne vrees geeft de bedoelde schrijver op dat door de émancipatie der lijfeigenen *de eigendommen genaderd worden.* Maar die benadering der eigendommen wordt door hem in eenen te algemeenen zin opgenomen.

Wat toch is die benadering van eigendom? Zij is geene daad van willekeur; zij is niets dan eene wettige onteigening ten algemeenen nutte.

Eigendom toch is het regt om van eene zaak het vrij genot te hebben en daarover op de volstrektste wijze te beschikken, mits men er geen gebruik van make strijdende tegen de wetten of openbare verordeningen, daargesteld door zoodanige magt die daartoe de bevoegdheid heeft, en mits men aan de regten van anderen geen hinder toebrenge; alles behoudens de onteigening ten algemeenen nutte, tegen behoorlijke schadeloosstelling, ingevolge de wettelijke bepalingen.

Wanneer men nu in aanmerking neemt dat die omschrijving, bevattende het ware en wettelijke begrip van het regt van eigendom, dank zij onze beschrevene wetgeving, bereids gedurende dertien jaren bij de eigenaars van lijfeigenen in Nederlandsch Indië is bekend geweest; dat zij daarnevens hebben geweten dat lijfeigenschap in deze gewesten sedert dien tijd slechts in zoo verre geduld werd, als uitdrukkelijk bepaald zoude worden door in te voeren verordeningen; dat bovendien de afschaffing des lijfeigenschaps reeds voor vijf jaren als regeringsbeginsel is bekend geweest en dat eindelijk de onteigening ten algemeenen nutte van lijfeigenen een maatregel is, waarvan de uitvoering gedurende al dien tijd konde vooruitgezien worden, dan zal men met ons moeten instemmen dat de eigendom van lijfeigenen sints jaren herwaarts een eigendom is geweest van eenen zeer exceptioneelen aard, en dat de benadering van zoodanigen eigendom op wettelijke wijze het verband dat er in de maatschappij bestaat in geenen deele kan verbreken.

Om dezelfde redenen zal het verband der maatschappij niet verbroken worden door de wanorde der huisgezinnen, waarin lijfeigenen als huisgenooten leven. Een verstandig huisvader toch leeft niet bij den dag maar voorziet ook de toekomst. Hij heeft dus jaren lang vooruitgezien dat zijne lijfeigenen in hunnen dienstbaren staat zouden ophouden deel van zijn huisgezin uit te maken en is in de gelegenheid geweest om te zorgen dat het tijdstip der emancipatie geene verwarring daarin te weeg brenge.

Tot ons leedwezen voelen wij ons gedrongen hier eene omstandigheid aan te stippen, die wij om der menschelijkheid wille wel hadden gewenscht dat niet tot de werkelijkheid behoorde.

Zoo er huisgezinnen gevonden worden waarin de lijfeigenen als kinderen des huizes worden aangemerkt, er zijn er helaas! ook, waarin den lijfeigenen een lot te beurt valt dat niet anders is te bestempelen dan met den naam van *slavernij* in den waren zin des woords. Ja, hoe ongeloofelijk het ook moge schijnen, toch behoort het tot de werkelijkheden dat op Java nog eigenaars van lijfeigenen gevonden worden, die, met ontduiking der wetten, die ongelukkigen verkoopen en hunne ontvoering bevorderen naar plaatsen in den Indischen archipel, waar het Nederlandsche gezag geene kracht heeft, en waar de slavenketen die slagtoffers der geldzucht voor altijd op de jammerlijkste wijze omklemmen zal.

Welligt ware het in het belang der menschheid nuttiger dat de namen der zoodanigen aan de openbare verachting werden prijs gegeven, dan al die *pleglige* en *openbare* vertooningen van vrijgeving van lijfeigenen, die lijnregt in strijd zijn met het voorschrift der verhevenste zedeleer: „dat de linkerhand niet behoort te weten wat „de regterhand doet."

De Sourabayasche maatschappij zal dan op den eersten Januarij aanstaande in haar midden ontvangen 670 geëmancipeerde lijfeigenen, waarmede de klasse der vrije dienstboden alzoo zal worden vermeerderd.

Laatstgenoemde klasse, er is door de Indische dagbladen in het algemeen en door dit blad in het bijzonder reeds meermalen op gewezen, vereischt de bijzondere aandacht van het Bestuur, want het is eene treurige maar onomstootelijke waarheid dat vooral te dezer plaatse die klasse der maatschappij, meer dan iedere andere, vele ontrouwe, bandelooze wezens oplevert, die niet dan door gestrenge handhaving der policiereglementen kunnen worden in toom gehouden.

Waaraan dat verval der dienstbare klasse is toe te schrijven willen wij hier niet andermaal onderzoeken, maar er alleenlijk nog eens op wijzen dat dikwerf de schuld daarvan grootendeels bij de meesters ligt.

Indien dezen toch stiptelijk nakwamen hetgene bepaald

EEN BUNBEL BRIEVEN.

(*Vervolg en slot*).

Toen verscheen hem een droom, maar stel u gerust, ik zal hem niet verhalen; en ofschoon mijn held in diepen slaap gedompeld, en weerloos is, zal ik van dien toestand geen misbruik maken en mij vergenoegen met eene enkele opmerking.

Onze voorvaderen der oudheid en onze grootvaders der middeleeuwen, waren onbekend met het gebruik van die minne-briefwisseling waarvan onze hedendaagsche romans overvloeijen. Zouder het *handboek tot den briefstijl* te raadplegen, leefden zij voort, met andere woorden: zij werkten, trokken ten strijde en maakten hun hof, maar zonder daaraan veel perkement of papier te verspillen: om de kracht hunner liefde te doen uitkomen, vergenoegden zij zich, die door daden te doen blijken. Ik weet wel dat het bedoelde handboek thans weinig meer dan door de roode vingers onzer keukenmeiden doorbladerd wordt, en dat de goede tijd voorbij is toen de heer de Bassompierre bij zijne intrede in de Bastille al zijne minne-brieven verbrandde en er slechts zes duizend van bewaarde! Maar ik weet niet welke modegril het gebruik van deze razernij in het schrijven van minne-brieven gewettigd heeft, en ik ken vrouwen voor wie de liefde niets meer is dan eene bijzaak, in enkele gevallen zelfs eene onverschillige zaak, en die langdurige briefwisseling onderhouden met het eenige doel om haar epistolarischen stijl te doen schitteren. Zoodanig was echter niet het hart van Mevrouw de Roseray, en indien zij, toen zij jong meisje was, aan deze verzoeking had gehoor gegeven, was dit geheel zonder nevenbedoeling.

Den volgenden dag, 's middags, werd de graaf in het boudoir van Mevrouw de Roseraij toegelaten. De wanden waren met wit satijn behangen; duizenden kostelijke en onbeduidende fraaijigheden, waarbij het weinig op de kunst, waarbij alles op den smaak aankomt, deden de étagères onder haren last zuchten en maakten de versierselen van het vertrek uit. Op de met bloemen bedekte tafel stond een klein komfoor te branden, en Madeleine zat, gelijk eene Vestaalsche maagd, die met het onderhoud van het heilige vuur belast was, in haren mousselinen ochtendjapon gewikkeld, in halfliggende houding op eene sofa. Met eene ligte beweging harer hand wees zij den graaf eenen leuningstoel aan, die vol deftigheid zitten ging en een brief uit zijnen zak haalde. Het was eene formele afwijzing, met den enkelen naam Madeleine onderteekend, en die den graaf verbood zich voor haar te vertoonen. De jonge weduwe zag den graaf glimlagchende aan; zij nam den brief van hem over en wierp hem in het vuur. Er heerschte eene doodsche stilte, en het papier, na eenigen tijd tegen de vlam geworsteld te hebben, kronkelde zich in een. Eenige kringetjes van vurige koralen liepen nog over het zwart gewordene papier, dat tot asch overging, en daarmede was het gedaan. De graaf stond op, maakte eene buiging en vertrok.

Den volgenden dag, en den daaraan volgenden weder, herhaalde zich dit tooneel op dezelfde wijze in al dezelfde bijzonderheden; daarvan nog thans uitgezonderd den inhoud der brieven, die onmerkbaar veranderde. En dit alles tot groote wanhoop van Mevrouw de B... zoo als men denken kan. Elken dag, na het vertrek van den graaf, kwam zij, zonder te missen bij hare nicht, en zocht hare nieuwsgierigheid te bevredigen met de kruimpjes die zij, door onvermoeid aandringen hare schoone bloedverwante aftroggelde.

— Schoone Madeleine, zeide zij, stuit uwe vaart toch op deze helling, die gij weldra, indien gij geen zorg draagt, in vollen galop zult afrijden naast Mijnheer de Lude in een rijtuig met postpaarden, dat voor een huwelijksreisje is gereed gemaakt. Maar de schoone Madeleine beantwoordde deze waarschuwingen slechts met scherts:

— Het is nu eenmaal zoo, zeide zij. Hebt gij niet zelve de voorwaarden geregeld waaraan ik mij onderwerp? Hebt gij mij niet gezegd dat de herovering dezer brieven zulk een offer verdiende? Nog eenige dagen en het offer zal gebragt zijn! Laat ons den hemel danken dat men geene hecatombe geeischt heeft.

Dit hoorende liep de vrouw van den maarschalk, terwijl zij de diplomatie en alle diplomaten verwenschte, verschrikt naar den baron die zich, als een nieuwe Guatimozin op den brandrooster van den angst rondwentelde.

Die baron was een braaf man, en zou ongetwijfeld in staat zijn geweest eene vrouw gelukkig te maken.... indien hij er in had kunnen toestemmen zich in het geheel niet met haar te bemoeijen. Op welke wijze had hij zich zoo goed in de gratie van de vrouw van den maarschalk weten in te dringen? Zonder twijfel door de onversaagdheid waarmede hij de langdradigste vertelsels doorstond; zonder twijfel omdat hij zich, op het terrein waar zij hem geplaatst had,

is bij Art. 32—38 van *het policie reglement voor de stad en voorsteden van Sourabaya* (Staatsblad 1829 No. 8) dan zouden de bemoeijenissen van het Bestuur worden in de hand gewerkt en het zoude niet meer gebeuren dat de Europesche ingezetenen elkander de luiste, aanmatigendste en onbeschaamdste individu's als het ware in huis zonden, en die soort van diensthoden zoude van zelve meer onder het waakzaam oog der policie worden gebragt, terwijl de eerlijke, werkzame, getrouwe bedienden, hoe schaars ook te vinden, te gemakkelijker zouden worden onderscheiden en te meer worden aangemoedigd om den goeden weg te blijven bewandelen.

Indien op die wijze Bestuur en ingezetenen de handen in een slaan, dan zal de emancipatie der lijfeigenen geene stoornis in de dienstbare maatschappij te weeg brengen, en de afschaffing der slavernij in Nederlandsch Indië worden tot stand gebragt op eene wijze die het Nederlandsche volk tot eer zal verstrekken en getuigen van zijne zucht om ook in deze den weg van vooruitgang en verlichting met bezadigdheid te bewandelen.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den *24sten Augustus* 1859 N°. 68.

Bij Koninklijk besluit van 5 Junij 1849, no. 58, is als ambtenaar der eerste klasse aan de dienst in Nederlandsch-Indië verbonden, Z. Ms. kamerjonker mr. J. A. baron Taets van Amerongen, commies van Staat bij den Raad van State.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit s'lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de zoutverkoop-pakhuismeester te Samarang J. F. Rijken.

BENOEMD:

Tot zoutverkoop-pakhuismeester te Samarang, de ambtenaar op wachtgeld G. Roijaards, gewezen vendu-meester te Amboina.

BENOEMD:

Tot leden der subcommissie van onderwijs te Poerworedjo (residentie Bagelen), voor de schoolzaken te Wonosobo:
H. A. Steijn Parvé adsistent-resident van Ledok.
A. A. Boers, controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, en.
J. R. Depmer, adsistent der tweede klasse bij de thee-cultuur.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den officier van gezondheid der derde klasse A. Schultz.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 3de bataillon, de eerste luitenant H. P. J. Hennus, van het corps.

OVERGEPLAATST:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Mangkalis (Siak), de officier van gezondheid der derde klasse K. W. Hamilton of Silvertonhill, thans op Banda.

GEPLAATST:

Bij de geneeskundige dienst op Banka, de officier van gezondheid der derde klasse R. Numans, onlangs uit Nederland aangekomen en thans ter beschikking te Batavia.

TWEEDE OPROEPING.

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende maakt bekend dat te Wonokromo zijn aangehouden:

144	Balken	lang	3,30 el.
76	"	"	3,45 "
135	"	"	3,10 "
21	"	"	2,80 "
33	"	"	2,75 "

waarvan de regthebbenden worden verzocht, zich te vervoegen bij

Den Adsistent Resident voor de policie te Soerabaija.
(1088) E. DIBBETS.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand September op den 2den en 18den.
" " " October " " 3den " 18den.
" " " November " " 3den " 18den.
" " " December " " 3den " 19den.
des namiddags te vier ure.

EXERCITIEN VOOR DE SCHUTTERIJ

den 6den September aux Cordeaux.
" 13den " voor het geheele Bataillon.
" 20sten " " de 2de klasse, recruten en 1/2 Kader.

(*Voor de Armen*) Aan de leden der Protestantsche gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij gouvernements besluit van den 1sten Mei 1834 No. 4, de gewone driemaandelijksche huiscollecte ten voordeele van de armen dier gemeente zal gehouden worden *op Woensdag den 31sten Augustus* 1859.

Door den Heer F. L. Bicker.
De weg van Kapoetran, de Kapoetransche Dijk tot aan Dinoijo, Koepang, Sawaän, en Embong Malang.

Door den Heer Vogelzang.
Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Boomdwarstraat, oude Schoolstraat, Benauwde steeg, Roomsche Kerkstraat, Emdenstraat, Societeit of Bergstraat, Overvaartstraat, Regentstraat, Pekalongan Kade en Gatottanstraten.

Door den Heer W. Schaegen.
Krambangan Kade met Dwarsstraten, Kapanjeng, Komedie plein, Officiers paviljoen, Heerenstraat en Boomstraat.

Door den Heer F. Vriesendorp.
Chinesche Kamp bezuiden de Groote Handelstraat, Kavallerie Kampement, Semoet, Oendaan en Penelen.

Door den Heer W. K. P. F. Steup.
De oude Passeerbaan, Panangalan, de Heeren Weg en Weg Praban of de Simpangsche Weg, de laan van Simpang en het Hospitaal, Ketabang, Podjok, Genteng en Boeboetan.

Door den Heer van Oordt.
De Kaliemaas, Wester Kade, de Kindersteeg, Kebalen, Werfstraat tot aan de Boomstraat, en 1ste, 2de en 3de Kalie Sosok.

Door den Heer J. B. Scheepe.
Chinesche Kamp, benoorden de groote handelstraat Officiers Kampement, Kaliemaas, Ooster Kade, Pegirian en het Marine Etablissement.

Door de Heer W. J. A. Bake.
Nieuw Holland, Pesapen; Rustenburgerpad, Rozendoornlaan en Grissesche Weg.

Namens den Kerkenraad der Protestantsche gemeente.
Soerabaya, 24 *Augustus* 1859. P. W. HOLST.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 30sten Augustus 1859.

Bij de heeren Karthaus en Melchers in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 31sten Augustus 1859.

Bij de heeren Le Roy & Co in de stad van diverse goederen.

Op Donderdag den 1sten September 1859.

Bij den heer D. D. van Boeckholtz in de Chinesche kamp. van diverse goederen.

Op Vrijdag den 2den September 1859.

Bij de heeren Nicolai & Co aan de Kaliemaas van koperwerken, ijzerwerken enz. (1078)

ADVERTENTIEN.

vergenoegde zijne gevoelens zeldzaam, en dan nog met een beschroomd „ja" en „neen" te uiten. Wat er van zij, hij was een vertrouweling, en om hem voor zijne diensten te beloonen, had de vrouw van den maarschalk hem elken zucht ontzegd die niet door haar bestuurd werd, en wilde hem, goedschiks of kwaadschiks, eene vrouw van hare keuze opdringen. De arme baron wachtte zijn lot af.

Wat Madeleine betreft, wier lot als kind met dat van eenen grijsaard verbonden werd, die zich gelukkig gevoelde omdat men haar benijdde, die benijd werd omdat zij rijk en schoon was, Madeleine had onder de coquetterie elk gevoel dat niet onbeduidend was, gesmoord, en zag in het geheele nieuwe huwelijk dat hare bloedverwante haar bereidde, niets dan een man die zich zou laten leiden, maar geenszins een man die zich zou doen beminnen.

De vrouw van den maarschalk was genoegzaam bekend met de theorie van het geluk, om te weten dat deze vereeniging zeer gepast zoude zijn. Maar hoe verwonderd en ontsteld tevens was zij niet, toen zij, na al de draden van haar weefsel in werking gebragt te hebben, bespeurde welke wending de zaak nam die, in hare oogen, niets anders dan eene scherts was geweest! Wat gevoelde zij niet toen de baron, die zich verscheidene keeren bij de jonge weduwe had aangemeld zonder te worden toegelaten, beproefde zijne boeijen te slaken en op eigen wieken te drijven?

Overtuigd dat hij, om zijn doel te bereiken, een beslissenden slag moest wagen, had de baron zich een laatsten keer bij Mevrouw de Roseray aangemeld, en getracht zich hartstogtelijk aan te stellen. Het was hem slechts gelukt zich belagchelijk te maken. Het was Madeleine in der daad onmogelijk geweest deze plotselinge jalousie ernstig op te nemen, en ten einde haren toekomstigen echtgenoot te gewennen aan de rol van figurant die zij hem had toegedacht, had zij hem met veel warmte weggezonden, na hem zeer koel aangehoord te hebben. De vrouw van den maarschalk ontving alzoo den baron op het oogenblik dat deze, niet meer wetende welken heilige aan te roepen, zich aan den duivel had overgegeven, en zwoer voor immer en altijd af te zien van de schitterende toekomst die men hem voorgespiegeld had.

Hoe het in zijn werk ging, weet ik niet, maar de graaf kwam ondertusschen elken dag opgeruimder bij Madeleine, en met elken dag nam de neiging tot schertsen bij Madeleine af. Weinig tijds daarna was het komfoor slechts een ligchaam zonder ziel. Madeleine bewaarde de brieven, en herlas ze dikwijls. Zij vergunde zich zelfs dikwijls het vermaak het antwoord er op, voor den dag te halen, en herlas alzoo ook de brieven van den graaf, die zij zorgvuldiger bewaard had dan hare rijkste kleinooden, wat zij ook tot de vrouw van den maarschalk ten bewijze van het tegendeel mogt gezegd hebben.

Terwijl Madeleine zich dus onledig hield met een terugblik te werpen in haar leven, en de vrouw naar de mode in zich voelde teruggedrongen door het ongekunstelde jonge meisje, voelde de graaf die zich in den beginne slechts had willen wreken over de koelheid eener vrouw aan welke hij zich opgeofferd had, op zijne beurt die geheele ijsmassa smelten bij de warmte van een verzoenend komfoor. Reeds hadden zij elkander glimlagchend aangezien, en de hand gedrukt; reeds had hun beider vol gemoed, in vertrouwelijke herinneringen, waarin zij den tijd hunner eerste liefde herdachten, overgevloeid. Madeleine gaf zich onbezorgd aan nieuwe indrukken over; de graaf dacht ter nauwernood nog aan zijne ambassade; kortom, beiden zagen te gemoet wat den ongeduldigen lezer te wachten staat, die, de oude knooping zoekende van een roman welke hem boeit, zich den weg ziet versperren door deze beslissende woorden: *Het slot in een volgend nummer.*

Eens dat zij in het kleine boudoir naast elkander gezeten waren, werd aan Madeleine een brief ter hand gesteld. Zij glimlachte op het zien van den welbekenden indruk van het cachet waarmede de brief verzegeld was, en de graaf glimlachte toen hij haar aldus in den vollen glans harer schoonheid zag; toen zij den inhoud er van doorloopen had, haalde zij de schouders op, en de graaf merkte aan dat deze onvergelijkelijk schoon waren. Behoef ik te zeggen dat het een brief van den baron was; is het noodig er den inhoud woordelijk van over te nemen? Aan den keer, dien de zaken genomen hadden, bespeurde hij, dat hij in dit alles een bespottelijk figuur maakte, en de baron nam wijsselijk het besluit, het spel op te geven. Voor den eersten maal verbrak hij alzoo den keten, dien de vrouw van den maarschalk niet altijd met bloemen omvlocht.

Met eene comische deftigheid werd het komfoor weder aangestoken. Het auto-da-fé was spoedig in asch veranderd; wij haasten ons te zeggen dat deze brief de laatste was, dien zulk een lot te beurt viel.

De graaf verbrak de stilte niet.

VENDUTIE

Op Donderdag den 1sten September a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van diverse COMMISSIE-GOEDEREN.

(1085)

Op de Vendutie van den 1sten September a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog worden verkocht.

Circa 110 picols HOEPEL of BAND IJZER voor vaatwerk, 3 IJZEREN GELDKISTEN, WEEGSCHALEN met veêren, ENGELSCHE VIJLEN, KOPER-ZAGEN, ENGELSCHE NAALDEN, SPELDEN, VINGERHOEDEN, KLOS-GAREN, DIVERSE SOORTEN van KNOOPEN, gecouleurde SHAWLS, koperen KASTLADE- en HANGSLOTEN, LAKEN, TRICOT, een DRAAIORGEL, met 3 rollen. MEUBELEN, SCHILDERIJEN, een BENDIE met Olie-bussen, enz. (1098)

Op de VENDUTIE

van den 1sten September a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog worden verkocht 100 KLEINE KRANJANGS SUIKER.

Verders eene partij FRAAIJ FLANEL. (1104)

VENDUTIE.

Vrijdag den 1sten September.

Zullen door de ondergeteekenden op hunne Stapelplaats te *Dinoyo* op publieke vendutie worden verkocht:

p^s. m^s. **500STUKS BALKEN**

afkomstig van den Gouvernements houtaankap BLITAR van den Heer W. B. LOUDON.

(1107) **B. J. VAN ECK & CO.**

VENDUTIE

Op Vrijdag den 2den September 1859.

Ten huize van den RESIDENT VAN REMBANG.

DOOR

P. W. HORNUNG.

Van eenen **Zeer Netten Inboedel**, bestaande uit **Europeesch** en **Bataviaasch Meubilair**, **Spiegels**, **Schilderijen**, **Hang** en **Kroonlampen**, **IJzeren Ledikanten** voor 1 en 2 personen, een expresselijk voor dit klimaat vervaardigde **Pianino**, **Kristal**, **Zilver**, **Pleet**, en **Glaswerk**, enz:

VOORTS.

Twee Perfect Gedresseerde Rijpaarden (**Sandelwood**) waarvan één 4 voet 4½ duim en het andere 4 voet 2½ duim (Rijnlandsch) hoog.

Twee Spannen Hardloopende Wagenpaarden (Schimmel sandelwood).

VERVOLGENS.

Een Brusselsche Tentwagen.

Een bijzonder fraaije **Amerikaansche Wagen.**

Een Engelsche Reiswagen.

Een Hollandsche Heerenboerenwagen of **Kireboe.**

Op den 1sten September voor een ieder te bezigtigen. (1058)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 2den September.

BIJ

L. G. VAN LAKERVELD & CO.

Na afloop der vendutie van J. A. A. NICOLAI van HOUTWERKEN; als RIBBEN, DOLKJES, SCHAALPLANKEN enz enz. (1092)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 2den September.

Bij de Heeren NICOLAÏ & Co, in Liquidatie, voor het waterfabriek aan den *Kaliemaas.*

Van GEEL BLADKOPER, ROOD en GEEL-KOPEREN BOUTEN, HUIDSPIJKERS, IJZER- en HOUT-WERKEN, MANILLA en GEMOETIE TOUWEN enz. enz. (1079)

VENDUTIE.

Op den 7den September aanstaande.

Zal voor het sterfhuis van den Chinees KWEEKINGTIAN, in de nieuwe chineesche kamp vendutie worden gehouden, van goed gedresseerde overwalsche WAGENPAARDEN, STOELEN, BANKEN, MUUR- en HANGSTOLPEN, HANG- en STAANDE LAMPEN, TAFELS met MARMEREN BLADEN, BLOEMVAZEN, 2 paren SPIEGELS, waarvan 1 paar van bijzondere grootte, eenige zoo goed als nieuwe SCHILDERIJEN, een stel EUROPEESCH AMEUBLEMENT van mahonijhout, bestaande uit BANKEN, STOELEN en FAUTEUILS, enz.

(1095) **KWEEKINGTIK.**

UITBESTEDING

Op Vrijdag den 9den September 1859,

des morgens ten 9 uur, zal door den ondergeteekende op zijn bureau eene HERUITBESTEDING worden gehouden voor de levering van:

2000 STUKS SLAGTOSSEN

ten behoeve der troepen in de westerafdeeling van *Borneo* en zulks naarvolgens de voorwaarden, gepubliceerd bij de *Javasche Courant* van den 21sten Mei 1859 *N°.* 41.

De voorwaarden liggen ter lezing op gemeld bureau alwaar mede nadere informatiën te bekomen zijn.

De Onder-Intendant der 2e klasse in de 3e Militaire Afdeeling op Java,

(1087) **H. VEMER.**

VENDUTIE.

Op Woensdag den 28sten September 1859.

Van HET GEBOUW thans in gebruik zijnde van de WEESKAMER, met daaraan belendende VIJF PAKHUIZEN te zamen een perceel vormende bij uitstek gunstig gelegen voor den handel; een en ander toebehoorende aan de minderjarige kinderen, van den heer N. COBLIJN.

Nadere informatien te bekomen bij de firma.

(1108) L. G. VAN LAKERVELD & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP MACASSAR,

KAPT. BOSCH.

Zal *den 2den September a. s.* naar SINGAPORE via SAMARANG en BATAVIA, vertrekken.

Adres bij

(1094) **W. CORES DE VRIES.**

TEEKENCURSUS.

Op den 15den September aanstaande.

Zal door den ondergeteekende te zijnen huize een CURSUS voor het HANDTEEKENEN worden geopend.

De lessen zullen plaats hebben elken *Maandag* en *Donderdag*, de namiddags van 4 tot 5 ure en zulks tegen betaling van *f* 5 's maands.

Teekenbehoeften worden bij den ondergeteekende tegen betaling verkrijgbaar gesteld.

(1096) E. MEKERN PHZ.

Een **JONG MENSCH**, vroeger als stuurman gevaren hebbende, thans ruim vier jaren bij de **TABAK** en **SUIKER CULTUUR**, werkzaam, heden nog bij laatstgenoemde cultuur werkzaam, zag zich gaarne bij eene dusdanige landelijke onderneming overgeplaatst.

Tot informatie kan dienen dat hij van goede getuigschriften is voorzien en goed met inlanders kan omgaan.

Adres met franco brieven onder La. A. Z. bij de uitgevers dezer Courant. (1084)

TE HUUR

EEN HUIS in de *Kaliesosok* No. 2. Te bevragen bij de uitgevers der *Oostpost.* (1090)

TE HUUR

HET HUIS in de *Kaliesosok* No. 2, te bevragen bij

(1099) **J. F. C. HOFFMAN.**

TE KOOP

Een stel van **VIER PRACHTIGE SCHILDERIJEN** en **OLIJ VERW**, voorstellende land- en riviergezigten in Nederland, met echt vergulde lijsten.

Daagelijks te bezigtigen in het JAVA HOTEL,

(1080) KALIEMAAS.

TE KOOP

Wordt aangeboden, een goed onderhouden met oliebussen voorziene TOERWAGEN (vis-à-vis), met een span hardloopende PAARDEN en HARNACHEMENT compleet; te bevragen bij

(1082) **LE ROY & CO.**

GESTEMPELD POSTPAPIER.

ZWAAR WIT, VERGÉ en **AZURÉ POSTPAPIER** van uitmuntende kwaliteit wordt door ons zeer net, met firma, naam of initialen gestempeld, afgeleverd bij 10 pakken zonder bijberekening van stempelloon

het KWARTO FORMAAT ad *f* 40.— per 10 pakken

" OCTAVO " " " 30.— " 10 "

Minder dan 10 pakken nemende wordt stempelloon berekend.

(1103) **LE ROY & CO.**

ONTVANGEN

Per ADMIRAAL VAN HEEMSKERK.

MAAGBITTER

van HULSTKAMP & MOLYN.

(1077) Bij L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

— Heer graaf, zeide Madeleine, begint gij eindelijk te begrijpen, hoe gevaarlijk het is met vuur te spelen?

— Gij ziet den schuldige voor u, Mevrouw. Zal hij gelukkig genoeg zijn zijnen misslag te kunnen herstellen?

Op hetzelfde oogenblik trad de vrouw van den maarschalk binnen.

— Madeleine! lieve Madeleine, riep zij uit; wat heb ik gehoord? Wat moet ik gelooven? De ongelukkige baron is dezen morgen op reis gegaan naar Italie; dat is toch zeker niet om gedenkpenningen te verzamelen! Maar hem moet ik niet beklagen, mij, mijzelven! Ik die op de meest bescheidene wijze uw huwelijk had aangekondigd. Ik die mij als borg daarvoor gesteld heb! Mijne reputatie loopt gevaar voor eeuwig bevlekt te worden! Komaan, antwoord mij; is er geen middel om alles nog te schikken? Is deze dwaasheid onherstelbaar?

Madeleine gaf geen antwoord.

Zult gij haast ophouden mij ten prooi aan eindeloozen angst te laten? Gij kunt toch wel nagaan hoe onaangenaam mijne verhouding is tegen over de gissingen die men onophoudelijk maakt; en al is het mij gelukt een *rébus* in de *Illustration* op te lossen... Maar gij, mijnheer de graaf, wilt gij mij ook niet zeggen wat dit alles te beteekenen heeft? Zal het u behagen mij mede te deelen wat toch die ongelukkige brieven zoo aantrekkelijk voor u maakte?

— Dat wil ik gaarne doen, hernam de graaf, maar dat is eene geheele geschiedenis.

De vrouw van den maarschalk slaakte een zucht en luisterde.

— Toen mijne familie een geheim doorgrond had dat op het punt was de laatste hoop eens grijsaards den bodem in te slaan, ontscheurde zij mij met geweld aan Frankrijk, en wist voor mij eene betrekking bij een gezantschap te verkrijgen. Ik was spoedig genoeg in het bezit mijner passen en vertrok zonder verwijl naar Spanje. Naauwelijks was ik in het hotel van ons gezantschap afgestapt, of mij werd opgedragen een verslag op te maken over eenige tusschen het spaansche gouvernement en onzen gevolmagtigde, gerezene geschillen; dit rapport had, zoo al geene andere verdiensten, ten minste die dat zij het punt van twist in een klaar daglicht stelde. Een jong sekretaris aan het departement van oorlog, die in deze omstandigheid meer ijver dan wellevendheid aan den dag legde, antwoordde dadelijk dat de zaken niet geheel waren zoo als ik ze had voorgesteld. Ik antwoordde weder dat ik nooit gelogen had. Een tweegevecht was onvermijdelijk.

De keuze der wapenen werd door het lot beslist, en men gaf mij eenen degen. Ik had mogelijk twee of drie malen de fleuret gehanteerd; maar het scheen mij toe dat ik nog niet moest sterven, omdat mijn leven mij niet geheel meer toebehoorde. Mijne tegenpartij had de voordeelen boven mij van eene koelbloedigheid die de gemeenzaamheid met de wapenen geeft, van eene kalmte welke het zelfvertrouwen medebrengt. Na te vergeefs mijne krachten uitgeput te hebben om hem te vermoeijen zonder te zoeken hem te treffen, begon ik op mijne beurt aanvallender wijze, maar op hetzelfde oogenblik gaf ik mij geheel en al bloot. Mijne wederpartij maakte zich mijne fout ten nutte en strekte den arm. De degen, na op de borst te zijn afgegleden, drong in mijnen schouder. En hoe kwam dit? Op het hart droeg ik de brieven die gij acht dagen geleden terug eischtet, Mevrouw; zij hadden mij het leven gered.

Madeleine was den graaf om den hals gevallen. De vrouw van den maarschalk was getroffen. Weldra evenwel zegepraalde in haren geest het nadenken over de aandoening, en zij begon te overwegen dat zij in onbepaalde termen over het op handen zijnde huwelijk van Mevrouw de Roseray gesproken, doch den gelukkigen echtgenoot niet genoemd had; dat zij het, in het oog der wereld, nog altijd zoude zijn, die de verbindtenis tot stand gebragt had. Weldra moest ook deze overweging op hare beurt voor de nieuwsgierigheid zwichten; zij verzocht die brieven te mogen hebben, die aan het staal en aan het vuur ontsnapt waren; zij verkreeg die, en las ze met gretigheid.

— Toen hare nieuwsgierigheid bevredigd was, zeide zij: Wie had kunnen vermoeden dat er uit zulke kleine vonkjes, zulk een groot vuur zou ontstaan zijn?

— Te drommel! hernam de graaf, dat komt omdat gij ze aangeblazen hebt.

SOERABAYA, den 29sten Augustus 1859.

— Wij vernemen van goederhand dat door den heer Directeur van Finantien blijkens een bij den handel alhier ontvangen schrijven de wisselcours op Holland alsnu voor Gouvernements wissels is gesteld op 103% in stede van op 102½% zoo als vroeger reeds door de Bataviasche Couranten werd medegedeeld.

— Wij vernemen nog van Toelong Agong de volgende bijzonderheden van het bezoek van Z. Exc. den Gouverneur Generaal aan de marmergroeven te Wadjak.

Des ochtends te zeven ure vertrok Z. Exc. van Toelong Agong naar Wadjak, ten einde de in de dessa Soember gelegene marmergroeven te inspecteren. — Te Soember aangekomen werd zijne Excellentie met gevolg ontvangen in, voor deze gelegenheid expresselijk opgerigtte en versierde, loodsen, en betrad Z. Exc, na het nuttigen van een collation, de groeve. Dáár onthulde, onder een salut van 21 kanonschoten, de resident van Kedirie een, ter eere van het bezoek van Zijne Excellentie aan den ingang der groeve opgerigt, prachtig monument met een toepasselijk opschrift in marmer gebeiteld en betuigde ZWEd.Gest. in sierlijke bewoordingen zijn genoegen, Zijne Excellentie daar te mogen zien, terwijl hij hoopte dat onder zijn bestuur deze nieuwe tak van nijverheid die uitgebreidheid mogt erlangen, die ZWEdG. er van verwachtte enz enz. Te gelijker tijd bood ZWEdG. Mevrouw Vincent eene elegante, expresselijk voor deze gelegenheid uit het marmer der groeve vervaardigde, en met zilver gemonteerde pressepapier aan.

Zijne Excellentie betoonde zich zeer gevoelig voor de wijze waarop hem dit bezoek aan de groeve door den Resident was veraangenaamd, en betuigde daarvoor in minzame bewoordingen zijnen dank.

— Jl. Maandagavond had aan den kleinen boom alhier het volgende voorval plaats. Drie engelsche matrozen, die zich aan wal bevonden, gingen bij een wandelenden inlandschen restaurant — een zoogenaamden *Toekang-auer* — eten. Nadat zij hun maal genuttigd hadden, vroeg de man zijne betaling. In plaats van aan dit billijke verzoek te voldoen, begonnen zij hem uit baldadigheid te stompen en te slaan, met het ongelukkig gevolg, dat een hunner hem een stoot toebragt, die den armen Maleijer dood ter aarde deed storten.

Hoewel het niet te vooronderstellen is, dat deze matrozen met opzet den *Toekang-auer* hebben doodgeslagen, blijft het toch wenschelijk, dat zij voor hunne baldadigheid een gestrenge straf ondergaan, opdat zulke voorvallen zich niet mogen herhalen. (*Bat. Handelsblad.*)

PEKALONGAN. — Op den 19den Augustus jl., omstreeks 11 ure des morgens, is de opzigter bij het bouwdepartement *van der Rijst*, zich lang den binnenweg van Sembang naar zijn werk te Limpong willende begeven, op de hoogte van de dessa Banaran-lor door eenen gewapenden inlander overvallen; hem zijn twee wonden toegebragt geworden, waarna de dader nog vijf Javanen, 2 mannen en 3 vrouwen heeft verwond.

De opzigter en eene oude vrouw zijn onverwijld ter verpleging opgenomen in het établissement te Pelatoengan, doch omtrent hunnen toestand kan nog niets zekers worden opgegeven; de andere verwonde personen, wier toestand van minder ernstigen aard is, worden in hunne dessa's verpleegd.

De dader, die door de policie is gevat, blijkt te zijn zekere *Porjo*, inwoner van de dessa Banaran-lor, waar hij gehuwd en een gezeten man is. Aanleiding tot het plegen van het feit kan niet worden gevonden, en wordt de daad vermoed in eene vlaag van krankzinnigheid te zijn geschied.

In de gevangenis ter hoofdplaats overgebragt, is hij onder geneeskundig toevoorzigt gesteld, ten einde omtrent zijnen toestand met grond kan worden geoordeeld.

PALEMBANG. — De handel was gedurende de maand Julij niet zeer levendig.

Uit de binnenlanden werden de navolgende producten aangebragt;

6189 picols rijst, 4122 picols padi, 220 picols kapas, 91 picols getah-karet, 40 picols getah-pertja, 58 thails stofgoud.

De prijs der rijst was: witte *f* 5:58 à *f* 6 de picol, zwarte *f* 4:50 à *f* 5 de picol.

Het debiet aan zout beliep eene hoeveelheid van 65 koijangs en 7 picols; terwijl aan tolregten eene som *f* 6,684:97 werd ontvangen.

De stand van zaken in de Ledang Oeloe verbetert van lieverlede. In die streken werden dagelijks patrouilles gemaakt, die eene goede uitwerking hadden.

Pirakoen is van al zijne volgelingen verlaten, en zwerft in de bosschen rond; zijn plan schijnt de *Goemai*-streken te verlaten en naar pager *Oedjong Djambi* nabij *Korintji* te verhuizen, van waar zijne voorouders afkomstig zouden zijn.

In de Goemai Oeloe en Semidang gaan de zaken zigtbaar vooruit; nagenoeg al de doesons zijn aldaar weder bewoond.

Eene passer, welke buiten het kampement te Padang (Semidang) is aangelegd, wordt druk bezocht.

De staat van spanning, waarin de marga Soengi Kroh (Moesi Ilier) gedurende eenigen tijd verkeerde, is sedert de eerste dagen van Augustus geweken, terwijl de verwikkelingen in de Kesam eene gunstige wending nemen.

In het rijk Djambi is het rustig. De ex-sulthan houdt zich te Soengi Tabir op en brengt aldaar den tijd met de hertenjagt door.

BANKA. — De weêrsgesteldheid kenmerkte zich gedurende de maand Julij 1859 door groote droogte, ten gevolge waarvan in de meeste districten gebrek aan water bestond voor het mijnwerk.

In Julij 1859 is aan inkomende en uitgaande regten ontvangen eene som van . . . . *f* 1,767.42
En in Julij 1858 . . . . „ 991.24
Alzoo meer in Julij 1859 . . . . *f* 776.18

Gedurende de 7 eerste maanden van 1859 is aan dezelfde regten ontvangen . . . . *f* 18,581.88
En gedurende dat tijdvak in 1858 . . . . „ 11,162.44
Alzoo meer in 1859 . . . . *f* 7,419.44

BILLITON. — De gezondheidstoestand der inlandsche bevolking was gedurende de maand Julij 1859 naar wensch.

De beri-beri ziekte onder de Chinesche mijnwerkers was aan het afnemen: nieuwe gevallen zijn niet waargenomen. Een lijder is overleden, terwijl er dertig onder behandeling bleven.

Door de genoegzaam gevallen regen hebben de mijnen in Julij allen kunnen werken.

De bevolking had een begin gemaakt met het kappen hunner ladangs.

De prijs der rijst ter hoofdplaats Tandjong Pandan was *f* 6.— de picol.

RIOUW. — Den 15den Julij is de hulpboot no. 3 van Siak ter reede van Riouw teruggekeerd, berigt brengende, dat de toestand der bezetting te Siak niets te wenschen overlaat.

De stand der marktprijzen was in Julij, als volgt:

Zwarte peper . . .	per picol	*f* 16.20
Witte „	„ „	„ 29.70.
Gambier 1ste soort . .	„ „	„ 8.23⁵
Idem 2de id. .	„ „	„ 7.02
Rijst, gemiddeld . .	„ „	„ 5.—
Varkens, levend . .	„ „	„ 31.—

De stand der agio was Sp. m. 100 *f* 270.—

WESTER-AFDEELING VAN BORNEO. — In de maand Julij 1850 hebben te Darit (rijk Landak) eenige verwikkelingen plaats gehad tusschen de Dajaks en de Maleische hoofden.

Van uit *Lara* is eene patrouille, sterk 50 man, naar *Darit* gezonden om den rust te herstellen.

In geheel *Landak* heerschte eenige spanning onder de Dajaks. De rivieren, die van de hoofdplaats *Ngabang* naar *Darit* leiden, waren versperd en het opkomen werd door de Dajaks tegengegaan.

De Maleische bevolking was door dit een en ander ongerust.

De luitenant-kolonel, waarnemend resident, is met 35 man naar de hoofdplaats *Ngabang* opgerukt.

ZUID- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Per telegraaf van Samarang zijn van Bandjermassin berigten ontvangen, dat zoowel de tuchtiging, welke de opstandelingen aan de Kapoeas van Zr. Ms. oorlogstoomschip *Celebes* hadden ontvangen, als de daarop gevolgde inname en vernieling van eene sterkte en van eene versterkt vlot, op de bevolking zeer veel indruk gemaakt had.

Aan den gouvernements kommissaris was berigt, dat de Rijksbestierder, die men nog te Amoentai geloofde, zich te Karang-Intan ophield. Genoemde kommissaris zoude zich onmiddelijk derwaarts begeven om zich hiervan te overtuigen.

CELEBES. — Van Makasser zijn berigten ontvangen, loopende tot den 5den dezer maand.

Een detachement van 100 man infanterie en het detachement kavallerie van Semangi zijn den 26sten Julij jl., onder bevel van den kapitein der infanterie Baaij, naar Laboeadja (een berg-regentschap der noorder-districten) opgerukt, doch hebben geene vijanden ontmoet.

Door inlandsche troepen, onder aanvoering van den tolk Trouerbach, zijn ook vruchtelooze pogingen gedaan om zekeren Daing Pageso met zijne volgelingen op te sporen.

Den 4den Augustus is de uit Boni gevlugte aanvoerder Aroe Palaka, begeleid door den ambtenaar Bakkers en vergezeld van een honderdtal volgelingen, met het oorlog stoomschip *Madura* van Makasser naar Boeloecomba vertrokken, ten einde, van daar uit, zijnen invloed op de bevolking van Sandjai ten onzen gunste te doen gelden.

Met dat doel is hij in het bezit gesteld van eenige exemplaren eener proclamatie, waarvan de strekking is om de Boniren te overtuigen, dat hunne koningin door slechte raadslieden wordt misleid, dat het gouvernement den oorlog niet zal opgeven, voor dat het voldoening heeft verkregen, en dat al wie zich aan Aroe Palaka aansluit, bij hem onder de bescherming van het gouvernement rust en vrede zal vinden.

Uit de voorstellen, door Aroeng Lompengan bij gelegenheid eener zamenkomst met den adsistent-resident der Noorder-districten te Maros gedaan, is gebleken, dat Sopeng nog vóór Boni met het gouvernement vrede wenscht te maken. (*Jav. Court.*)

NEDERLAND.

— Wij lezen in het Tijdschrift voor Nederl. Indië het volgende:

Met groote belangstelling zien wij de komst hier te lande te gemoet van den heer Dr. van den Broek. Hij heeft verscheiden jaren in Japan doorgebragt, niet alleen met het doen van wetenschappelijke onderzoekingen en nasporingen, maar bovenal ook met de vervulling der schoone taak, om de Japanners in verscheiden uitvindigen onzer eeuw in te wijden. Hij heeft verlof gevraagd naar Europa, buiten bezwaar van 's lands schatkist, en dat is hem toegestaan. Naar men ons berigt, moeten zijne beschouwingen over onzen toestand in Japan, en zijne inzigten over onze belangen aldaar, nog al vrij wat verschillen van die van den tegenwoordigen commissaris van het Gouvernement aldaar, den heer Donker Curtius. Daar nu deze laatste de geheele hervorming, die in de buitenlandsch politiek van Japan heeft plaats gegrepen, van 't

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van Maandag den 29sten Augustus* 1859, *N°.* 69.

begin af heeft bijgewoond, en alles, wat tot verzekering onzer belangen, bij die gewigtige gebeurtenissen, verrigt is, uit zijn initiatief voortvloeide, en al wat wij er officieel van weten ons natuurlijk uitsluitend van zijne zijde is medegedeeld, verheugt het ons, dat weldra deze eentoonigheid plaats zal maken voor nieuwe berigten en beschouwingen uit een ander oog.

Wij wenschen, dat de heer van den Broek aan het publiek de resultaten van zijn onderzoek, vruchten van een langdurig verblijf in Japan, niet onthoude; en dat hij zich niet zal laten weerhouden die te publiceren, omdat ze misschien hier en daar in strijd zijn met hetgeen men tot dus verre voor waarheid hield. Elke waarheid moet de proef van onderzoek en vergelijking kunnen doorstaan. Dat de heer van den Broek haar, wat Japan betreft, aan die proef onderwerpe!

— Op dit oogenblik bevinden zich de heeren Wenckebach en Groll, beiden chefs van het telegraaf-wezen, de de eerste in Nederland, de tweede in Indië, te Liverpool, om bij het inladen van den telegraaf-kabel, die Batavia met Singapore zal vereenigen, tegenwoordig te zijn. Eerstdaags zal het vaartuig vertrekken, dat bestemd is den kabel over te brengen.

't Verheugt ons dit berigt te kunnen mededeelen; 't verheugt ons, dat door den Minister van Kolonien, den heer Rochussen, dit gewigtig werk wordt tot stand gebragt.

Reeds is de verbinding van Europa met Indië aanmerkelijk gevorderd. Zij is tot stand gebragt van Suez naar Aden. Ware de kabel van Alexandrie naar Candia niet onlangs gebroken, dan zou men nu reeds van Aden tot Nederland kunnen telegraferen. Men is echter thans bezig om dien kabel weder op te visschen, en men hoopt binnen twee maanden gereed te zijn.

Van Aden zal de draad verder loopen naar Kurachee, en van daar is zij reeds over Bombay en Calcutta naar Pegu gereed. Op dit oogenblik wordt er onderhandeld over 't leggen van den draad van Pegu, over Poeloe Pinang, naar Singapore.

Van Singapoere naar Batavia wordt de kabel gelegd door en op kosten van het Nederlandsche Gouvernement, en 't is die kabel, welke eerstdaags van Liverpool zal vertrekken; het contract luidt, dat hij voor 't einde van dit jaar gereed moet zijn. Eene overeenkomst met het Engelsche Gouvernement is gesloten, volgens welke een Nederlandsch kantoor te Singapore zal worden opgerigt, terwijl daarnaast geene concurrentie van een Engelsch kantoor zal mogen geplaatst worden, zoolang het Nederlandsche aan zijne verpligtingen voldoet.

De Engelsche dépeches voor Australie worden door Nederland van Singapore naar Banjoewangi overgebragt. Daar zullen de Engelschen hunne lijn naar Australie aansluiten.

De lijn van Batavia zal niet regelregt naar Singapore loopen, maar 't zij over Banka, 't zij over Billiton; iets dat afhankelijk is van den uitslag der peilingen, waarmede men thans bezig is.

Voorts bestaat het voornemen, om op Banka of Billiton een kruisstation te vestigen, aan de eene zijde naar de West-kust van Borneo en aan de andere zijde naar Palembang.

Ziedaar het voornaamste van 't geen, ten opzigte der telegrafen, door overeenkomsten is vastgesteld. Wij twijfelen niet, of de Minister van Kolonien zal ons spoedig, door 't publiceren dier overeenkomsten, in de gelegenheid stellen, om de zaak nog meer in hare bijzonderheden te leeren kennen. Ondertusschen is het bovenstaande reeds genoeg, om 't geen de heer Rochussen heeft verrigt op hoogen prijs te stellen, te meer wanneer men het vergelijkt met de contracten, die, onder 't ministerie van den heer Mijer, met den heer Gisborn zijn gesloten, en die voor ons vrij wat minder gunstige bepalingen inhielden, dan t' geen wij nu verkregen hebben.

Naar men ons verzekert, zullen de kosten van het leggen van den kabel van Batavia naar Singapore enz. op *f* 1,500,000 te staan komen. 't Verheugt ons dat de heer Rochussen daarvoor niet is teruggedeinsd. Zijn ook onze verwachtingen, die wij bij het optreden van het tegenwoordige ministerie koesterden, grootendeels op een illusie uitgeloopen, toch zijn wij den heer Rochussen erkentelijk, dat hij in deze aangelegenheid met voortvarenheid en kracht is te werk gegaan.

— Door Z. M. is bepaald, dat er van den 5den Aug. a. s. tot den 15den Sept. daaraanvolgende, in de legerplaats te Zeist een groot oefeningskamp zal plaats hebben, te zamengesteld uit 12 bataillons van de navolgende regimenten infanterie: het 1ste, 2de 3de bataillon van het 1ste regiment, in garnizoen te Arnhem, Grave en Nijmegen: het 1ste, 3de en 4de bataillon van het 4de regiment, in garnizoen te Bergen-op-Zoom en Venlo; het 2de en 4de bataillon van het 5de regiment infanterie, in garnizoen te s' Bosch; het 1ste en 2de bataillon van het 6de regiment infanterie in garnizoen te Breda en Gorinchem; het 4de bataillon van het 7de regiment infanterie, in garnizoen te Hoorn; en het 3de bataillon van hen 8ste regiment infanterie, in garnizoen te Groningen. Voorts zullen aan deze oefeningen deelnemen een regiment kavallerie, twee batterijen veld- en eene batterij rijdende artillerie. Het opperbevel over de kamperende troepen is door Z. M. opgedragen aan Z. K. H. prins Fredrik der Nederlanden. Tot chef van den staf is gedesigneerd de luitenant-generaal C. baron Nepveu, chef van den generalen staf. De gezamenlijke troepen zullen in twee brigades verdeeld worden; de 1ste brigade zal gekommandeerd worden door Z. K. H. den prins van Oranje, ende 2de brigade door den gen-maj. M. baron v. Geen.

Verder is door Z. M. bepaald, dat aan de opper-, hoofden verdere officieren, die in de legerplaats gekampeerd zullen worden, in plaats van kampagne vivres, eene maandelijksche toelage boven hun tractement, en aan de onderofficieren en verdere manschappen, mede eene verhooging der soldij zal worden toegekend. Van vorengemelde bataillons zullen de noodige detachementen vooruit gezonden worden, ter in orde brenging ens. van gemelde legerplaats.

— Z. M. heeft den 27sten Junij, vergezeld van HD. adjudanten en ordonnans-officieren, het kamp bij Nieuw-Milligen (nabij het Loo) bezigtigd. Op HD. bijzonderen last en uit de particuliere fondsen, heeft Z. M. de hoofdofficiers-tenten laten ameubleren en de overige officierstenten allen van plankenvloeren laten voorzien. Den 4den Junij heeft Z. M. op nieuw deze legerplaats bezocht, en is daarna, bij de schietoefeningen der tirailleurs tegenwoordig geweest. Z. M. heeft de wapens der verschillende mogendheden in de legerplaats gedeponeerd, om tot oefening der officieren te dienen, die vervolgens een rapport zullen uitbrengen omtrent derzelver doelmatigheid.

Door Z. M. wordt dagelijks ter beschikking zoowel der zieken als der officieren, eene hoeveelheid ijs naar de legerplaats bij Miligen gezonden.

Z. M. heeft ook een twintigtal horologiën aan den kommandant van de legerplaats doen geworden, om als prijzen voor de beste schutters te dienen.

— Sedert eenigen tijd zijn te Breda proeven genomen met een nieuw projectiel voor infanteriegeweer, naar de uitvinding van den sergeant de Bourbon, van het 6de regt. infanterie.

Dit projectiel wordt in de gewone geweren gebezigd, om daarmede even juist en met dezelfde lading als die der thans in gebruik zijnde tirailleursgeweren te schieten.

Daar de proeven den gewenschten uitslag hebben opgeleverd, zoude de bezuiniging in buskruid die hierdoor ontstaat, indien dit projectiel werd aangenomen, zich insgelijks kunnen uitstrekken op het kanon met gladde boren en tevens de onkosten besparen, getrokken stukken te doen gieten, zoo als in den tegenwoordigen oorlog gebezigd worden.

— Naar men verneemt, zullen er van de verschillende regimenten infanterie voorloopig geene onderofficieren en korporaals bij het leger in Oost-Indie worden overgeplaatst.

FRANKRIJK.

Bij keizerlijk besluit van den 19de Junij jl. is graaf de Morny weder tot voorzitter van het Wetgevend Ligchaam benoemd. De heeren Schneider en Reveil zijn als ondervoorzitters aangesteld. De uitvaardiging van dit besluit doet eene spoedige oproeping van die vergadering veronderstellen.

Het Fransche gouvernement heeft onlangs aan het Wetgevend Ligchaam magtiging gevraagd om het aanleggen van een spoorwegnet in Algerie, onder waarborg van een minimum van rente, aan particulieren op te dragen. Het daartoe strekkende wets-ontwerp is echter, wegens gebrek aan tijd, onafgedaan gebleven en zal in de wetgevende zitting van het volgende jaar op nieuw, welligt met wijzigingen, ingediend worden. Intusschen wil het gouvernement de Oostenrijksche krijgsgevangenen tot voortzetting der reeds aangevangene werkzaamheden bezigen. Het Fransche gouvernement schijnt namelijk bepaald te hebben dat de Oostenrijksche krijgsgevangenen bij de spoorwegen in Algerië te werk gesteld zullen worden, ten einde den arbeid voort te zetten, die reeds door de soldaten aangevangen is. Hierbij zullen alle partijen baat vinden: de koloniën, de toekomstige spoorwegmaatschappij en de gevangenen zelve."

Te Cherbourg gaat men voort alle beschikbare oorlogsschepen te wapenen. Een linieschip is dezer dagen van daar in zee gegaan; een ander linieschip en een fregat zullen weldra volgen. Eene drijvende batterij wordt er uitgerust om de reede te verdedigen en zal daarvoor weldra gereed zijn. Een jagt is in dienst gesteld tot het leggen van eene electrischen geleiddraad langs de kust als hulpmiddel voor s' lands verdediging.

Naar men verzekert zal de vice admiraal Fourrichon, de tegenwoordige bevelhebber der zeemagt in Algerie, worden benoemd tot kommandant van het eskader van den Oceaan. Hij zal in Algerie door den vice admiraal Dubonzet worden vervangen.

BELGIE.

— De Belgische *Moniteur* van 19 Junij behelst de volgende mededeeling, uit welke blijkt, hoe strikt het Belgische gouvernement de onzijdigheid die het zich bij het uitbreken van den Italiaanschen oorlog tot regel heeft gesteld, in acht neemt.

„Het dagblad *le Nord* verwijt aan ons gouvernement, dat het aan Belgische geneeskundigen vergunning weigert om onder de Fransche en Sardinische troepen te gaan dienen, terwijl het de verleende vergunningen om over te gaan naar het Oostenrijksche leger zou in stand houden.

„Sedert den aanvang der vijandelijkheden in Italië zijn aanzoeken om als geneesheer of als militair in het geallieërde leger of in het Oostenrijksche leger te mogen dienen bij het gouvernement ontvangen. Al die aanzoeken zijn even zeer afgewezen: dit werd door de strikte onpartijdigheid gevorderd.

„De vóór den oorlog verleende vergunningen zijn, onverschillig welk land zij betroffen, in stand gehouden, en niet ingetrokken; en het is twijfelachtig of zij hadden kunnen ingetrokken worden zonder inbreuk op geldig aangegane verbindtenissen te maken."

— In de Vereenigde Staten en in België wordt een plan beraamd om het handelsverkeer tusschen de twee landen te verlevendigen en uit te breiden. In Noord-Amerika is eene reeds vroeger opgerigte, in Pelgië eene nu gevormde vereeniging van particulieren voor dat doel werkzaam. De grondslagen van dat plan zijn: regtstreeksche aanvoer in België van katoen, tabak en andere voortbrengselen van de zuidelijke staten der Unie, en aan den anderen kant tentoonstelling en veiling van Belgische fabrijkgoederen in de Vereenigde Staten.

In België is door de bedoelde vereeniging besloten, in den loop dan dit jaar, bij wijze van proefneming, eene lading Belgische fabricaten naar de Vereenigde Staten te zenden.

Uit eene mededeeling van het officiële regeringsblad blijkt dat het Belgische gouvernement dat plan in het algemeen goedkeurt en het welslagen der onderneming met alle dienstige middelen wil bevorderen, echter zonder eenige verantwoordelijkheid voor hare leiding of uitkomsten op zich te nemen.

Marseille 12 Julij 1859.

Telegram Valeggio 10 Julij

DE KEIZER AAN DE KEIZERIN.

De vrede is, tusschen den Keizer van Oostenrijk en mij, gesloten. De grondslagen des vredes zijn: — eene Italiaansche Confederatie onder het honorair presidium van den Paus; de keizer van Oostenrijk staat zijne regten af aan den Keizer der Franschen die dezelve overdraagt op den koning van Sardinië. — De Keizer van Oostenrijk behoudt Venetie, dat evenwel een integraal deel van de Italiaansche Confederatie blijft uitmaken. — Algemeene amnestie.

DE OORLOG EN HET NIEUWE ENGELSCHE MINISTERIE.

De val van het ministerie Derbij en de wederkomst van Lord Palmerston en Lord John Russell, beiden staatsmannen, wier sijmpathie voor de zaak van Italie's onafhankelijkheid door geheel Europa bekend is, zal onvermijdelijk eenen invloed op den voortgang des oorlogs hebben. Wanneer de pogingen van deze groote aanvoerders der liberale partij door het Parlement en het volk zelve ondersteund worden, dan zal er reden zijn om te hopen, iets wat voor eenige dagen buiten twijfel scheen, dat de oorlog tot Italie en de thans krijgvoerende magten zal worden beperkt en de vrede voor het einde van den zomer moge hersteld zijn. Indien men eenig gewigt kan hechten aan de woordelijke en schriftelijke verzekeringen van vorsten en keizers, en wanneer Oostenrijk niet geheel doof voor rede is, of zich vijandig toont tegen die mogendheden die tot zijne handhaving in den rang der groote staten willen medewerken, dan mag men met grond die verwachting koesteren van het nieuwe tijdperk dat de zaken thans zijn ingetreden.

Meer nog dan andere omstandigheden zal het nieuwe ministerie voor de zaak des vredes gewigt hechten aan het terugtrekken van Oostenrijk binnen zijne vestingen. In elk gevecht verslagen, onder aanvoerders die voor hunne taak niet berekend zijn, trekken zij zich binnen hunne vesting linie aan gene zijde van den Mincio terug. Zij laten hun grondgebied varen, ontruimen alle zwakke en moeijelijk verdedigbare punten, en trekken zich in een hoek te zamen, waar zij in defensieve positie kunnen blijven tot dat hunne dappere tegenstanders hen daaruit verdrijven, zonder dat zij in staat zijn de bevrijding van Italie te beletten, anders dan daar waar hunne troepen in bezetting liggen. Lombardije is werkelijk vrij; Toscane is van den Oostenrijkschen Consul ontslagen; Parma en Modena hebben de zijde van Italie gekozen; en Rome is op weg om hetzelfde te doen; zoodat het waarschijnlijk is dat binnen weinige weken, zoowel de Paus als de nieuwe koning van Napels, genoodzaakt zullen zijn zich bij het Italiaansche bondgenootschap aan te sluiten, niet zoodanige concessien aan hunne onderdanen als de voorzigtigheid, zoo wel als de regtvaardigheid hun zal voorschrijven.

De grootste beletselen tegen den vrede zijn gelegen in de ongerustheid van Duitschland en gedeeltelijk ook in die van Engeland. De Duitschers vooral vreezen dat de keizer der Franschen Italie alleen van zijne tegenwoordige onderdrukkers zal verlossen, om het aan anderen prijs te geven; en dat hij werkelijk op nieuw het tijdperk van Fransche overheersching zal in het leven roepen, dat met de overwinningen van Generaal Bonaparte een aanvang nam en met de nederlaag van Napoleon 1 op het bloedig veld van Waterloo eindigde. De mobiel verklaring van het Pruissische leger is de laatste en meest ontzagverwekkende gedachte, waaronder zich die vrees heeft vertoond. Napoleon III schijnt zelve overtuigd te zijn dat die vrees hoogst natuurlijk is, te oordeelen naar de moeite die hij zich geeft om die weg te nemen. In eene welsprekende proclamatie in Lombardije uitgevaardigd verzekert hij in de meest duidelijke termen dat hij geene voornemens van dien aard koestert, dat hij die verwerpt en zij nimmer bij hem zijn opgekomen, en dat hij den geest zijns tijds verstaat die daarmede geheel strijdig is. Hij verpandt zijn woord en eer voor het oog van Europa en der wereld dat, wanneer Italie bevrijd is, hij dien grond verlaten zal zonder zich daarvan eene duimsbreedte toeteëigenen of voor Frankrijk eenig voordeel te zoeken behalve de dankbaarheid der Italianen en de roem die zulke groote diensten en eene zoo hooge en zuivere belangeloosheid ten volle waardig zijn. Deze zijn wel niet de juiste woorden maar in allen deele den geest der proclamatie en zij zijn een waarborg voor Italie zoowel als voor Duitschland. De belofte is zoo plegtig dat zelfs de aanvoerder der zegevierende Fransche legioenen die niet zou durven verbreken, wanneer hij zijn eigen meester en niet de slaaf van van zijn leger is. Wij kunnen zeker zijn dat Lord Palmerston en Lord John Russell den Keizer aan zijn woord zullen houden; dat zij zijne proclamatie als grondslag zullen nemen voor hunne onderhandelingen met hem en hunne tusschenkomst voor Oostenrijk; en dat zij die zullen aanwenden voor de rust van Duitschland en den vrede van Europa, niet minder dan voor de vrijheid van Italie.

Eene circulaire van het Russische Gouvernement aan zijne verschillende agenten en vertegenwoordigers aan de Europesche hoven komt even zeer ter gelegener tijd en baant den weg voor de staatkunde van het Britsche Ministerie. Niets kan duidelijker en, wanneer men daaraan geloof hechten kan, meer voldoende zijn dan de inhoud van dit stuk. Daar zij stellig overeenstemt met de tegenwoordige behoeften, zoo niet met de toekomstige plannen van het Russische Rijk, zal de publieke meening die opvatten in hare meest open en eenvoudige beteekenis. Ofschoon het Russische hof deszelfs ijverzucht en weinig vriendschappelijke gezindheid jegens Oostenrijk niet verbergt, eene ijverzucht die de nog ongeheelde wonden van den Krim-oorlog begrijpelijk maken zoo niet wettigen, verklaart het zich zoo duidelijk ten gunste van Italie en tracht zoodanig met gezonde redenen en oogenschijnlijke goede trouw de vrees van Duitschland weg te nemen, geeft zoo duidelijk zijne begeerte tot beperking van den oorlog te kennen, en tracht met zooveel ernst de gronden wegtenemen die tot de uitbreiding daarvan kunnen leiden, dat geen Ministerie weigerachtig zijn kan, die als de ware politiek van Rusland onder de tegenwoordige crisis aantenemen. In het geheele stuk vertoonen.

zich duidelijke kenteekenen van eene goede verstandhouding met Frankrijk, hetwelk voor een Ministerie van voldoende opregtheid en doorzigt een spoorslag zijn moet om zoo spoedig mogelijk aan aan den tegenwoordigen oorlog een einde te maken, opdat de verhouding tusschen twee zoo magtige staten voor het evenwigt van Europa geene nadeelige wending neme. Wij moeten niet vergeten dat van eene volmaakte eensgezindheid tusschen de keizers van Frankrijk en Rusland in welk opzigt ook, altijd gevaar voor Europa te duchten is. Wanneer deze twee magtige Souvereinen het thans eens zijn over de vernedering van Oostenrijk, ligtelijk kan zulks later het geval zijn tegen over een staat nog magtiger en voor de wereld van veel meer belang. Zoolang de oorlog duurt broeit er onheil, en de tijger, die bloed gelekt heeft zonder zijnen lust te verzadigen, kan zoowel een vriend als een vijand bespringen. Alles in aanmerking genomen is er thans meer kans om den oorlog te beperken, dan tijdens het Derbij ministerie en voor de verschijning van bovenbedoelde stukken van de zijde van Frankrijk en Rusland. Lord Palmerston en Lord John Russell hebben thans eene goede gelegenheid Laat hen die voor de zaak des vredes benuttigen, en hun eigen land zal niet achterlijk zijn hunne grootheid te erkennen, eene grootheid veel verhevener dan immer ten deel kan vallen aan eenig krijgsman, in eenen strijd die niets kan tot stand brengen wat niet veel beter gedaan ware door het Europeesch Congres, dat dan eerst vergaderen zal wanneer de slagen zullen gevallen zijn, die het had kunnen voorkomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Het *Bataviaasch Handelsblad* toont zich verstoord over den inhoud van het door ons aan *den Oostpost* toegezonden en in No. 65 van dat blad geplaatste opstel getiteld EFFECT.

Het ziet daarin eene beschuldiging van kwade trouw en vindt het daarom ongepast dat wij onzen naam niet hebben genoemd.

Maar eilieve, wat doet de naam tot de zaak. Wij schreven niet over personen maar over zaken, en tegenover de verantwoordelijke Redacteur van het *Bataviaasch Handelsblad* staat immers de verantwoordelijke uitgever van *den Oostpost* voor de wet.

Het *Bataviaasch Handelsblad* is te overhaast in zijne replieken en vergeet dikwijls de les van den wijzen koning om „altijd eene nacht slaaps „over zijnen toorn te laten gaan", of in zijn geval „minstens één blad „over zijnen toorn uittegeven".

Jagt op effectmakerij toch sluit niet altijd kwade trouw in zich: het is slechts een gebrek in stijl en voordragt, en verhindert in geenen deele dat de zaak waarover gehandeld wordt geheel ter goeder trouw kan zijn voorgedragen.

Wij gelooven dit laatste gaarne van het *Bataviaasch Handelsblad*, maar zulks neemt niet weg dat wij omtrent de zaak zelve met dat blad in gevoelen verschillen, en daar nu ieder dagbladartikel uit den aard der zaak aan kritiek onderworpen blijft, zoo keuren wij het af indien men zich daarover verstoort. Inderdaad, dat is niet goed! ieder immers meent *de waarheid* aan zijne zijde te hebben en niemand kan onpartijdig regter in zijne eigene zaak zijn.

Het *Bataviaasch Handelsblad* heeft vele en erkende verdiensten, maar wij herhalen het: *het maakt te veel jagt op effect.*

Wil men daarvan een nieuw voorbeeld, men oordeele!

In zijn No. 67 levert hetzelve een opstel over den maatregel van den Directeur van Finantien omtrent de plotseling gemaakte verandering in den wisselcours op Nederland. Dit stuk bevat in alle deelen de waarheid, en ieder die het leest zal volgaarne met de vertoogen van het *Bataviaasch Handelsblad* instemmen, ook zonder dat het bij den aanhef betuigt: *Sints gisteren regent het bij ons van alle zijden klagten*, enz.

Het is mogelijk dat wij de zaak verkeerd inzien; voorshands zijn wij echter zeer genegen om de volzin, waarmede de redeneringen van den publicist aanvangen wederom te beschouwen als *jagt op effect.*

Het *Bataviaasch Handelsblad* geloove ons; het heeft drangredenen van zoodanigen aard niet noodig om de belangen die het ter goeder trouw ter harte neemt, te verdedigen.

Een ambteloos burger,
Redactie.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Augustus	24	Nederlandsche	Borneo	P. G. de Best	Batavia.
„	—	„	Masao	J. Kroll	„
„	—	Zweedsche	Sverige	A. Rudin	„
„	25	Nederl. Ind.	Stoomschip Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang.
„	—	„ „	Krabbe	Mardam	Pasoeroewan.
„	—	„ „	Coquette	J. van Zalingen	Batavia.
„	29	„ „	Goansien	Go Tie Long	Samarang.
„	—	Nederlandsche	de Goede Verwachting	W. N. van Lindonk	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Augustus	24	Amerikaansche	Homer	F. Ellms	Boston via Bat. en Padang.
„	25	Nederl. Ind.	Stoomschip Menado	A. A. Couteron	Bat. „ Samarang.
„	—	„ „	Zein	Sech Moht. Balahbal	Banjer. „ Sumanap.
„	—	„ „	Marzoek	Sech Oemar b. Abd. Bagawie	Sumanap.
„	—	„ „	Cornelia Geertruida	C. E. Hoeksma	Timor (Koepang)
„	—	Nederlandsche	Willem Kroonprins der Nederlanden	W. J. Bourghelles Zetteler	Ned. via Pass. en Batavia.
„	—	„	Lamoerie	Madie Love	Singapore.
„	26	„	Arij Scheffer	S. G. Kunst	Ned. via Probolingo.
„	—	Zweedsche	Torefors	H. F. Janson	Cowes.
„	27	Nederlandsche	China	G. G. Luttenberg	Ned. via Tjilatjap.
„	—	Nederl. Ind.	Talsum	H. A. Tholen	Banjermassing.
„	—	„ „	Stoomschip Makasser	A. G. Bosch	Sumanap.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Johannes Hendrikus Ferdinand	Lodewijks	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Amerikaansche	Spitfire	J. W. Areij	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Stad Schiedam	Wulp	„	„ „ „ „
„	Helena Constantia	Donema	„	„ „ „ „
Pruissische	Johann Marten	Radwan	Amerika	„ „ „ „
Nederlandsche	Koophandel	Crevecoeur	Nederland	„ „ „ „
„	Loevestein	Vonck	Onbepaald	„ „ „ „
Hamburgsche	Magdalena	Harwichsen	Nederland	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Norweegsche	Favoriten	P. Kaurin	Onbepaald	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Zeenimph	Witsen Elias	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
„	Arlequin	Singer	Onbepaald	„ „ „
„	Reinhardt	Berkelbach v. d. Sprenkel	Holland	„ „ „
„	Commissaris des Konings van der Heim	Van Zanten	Onbepaald	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Jeannette Agatha	Cleijndert	„	„ „ „ „ „ „
„	Borneo	De Best	Nederland	„ „ „ „ „ „
„	Maria Adriana	Van der Held	„	„ „ „ „ „ „
„	Prins Maurits	J. J. Bart	Onbepaald	B. Kopersmit & Co.
„	Aegidia en Pauline	T. K. Veldman	„	„ „ „ „
„	Henriette Maria	De Boer	Nederland	„ „ „ „
„	Admiraal van Heemskerk	Koning	Nederland	„ „ „ „
„	Koophandel	De Vries	„	„ „ „ „
„	Gebrs. Houtman	C. J. Bax	Onbepaald	B. J. van Eck & Co.
„	Samuel Hendricus	A. G. Bouten	In reparatie	„ „ „ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Onbepaald	„ „ „ „ „ „
„	Celeritas	Wagner	Amsterdam	P. Kervel & Co.
Hanoversche	Esperance	H. A. Feijen	Ter bevrachting	„ „ „ „
Oldenburg	Von Berg	B. A. Muller	Golf van Persie	„ „ „ „
Nederlandsche	Helmers	Messen	Onbepaald	E. Ten Brinck & Co.
„	Staatsraad Baud	T. de Jong	Nederland	„ „ „ „ „
Engelsche	Meteor	Saly	Lossende	McMillan Marten & Co.
„	J. M. Kemper	Salm	Nederland	Hill Broekman & Co.
Nederl. Ind.	Stoomer Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang en Batavia.	Adam & Co.
Zweedsche	Sverige	Ruden	Nederland	„ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, de heeren Vriesman en fam., Slingerlandt, Wermuth, Plate, van der Elsen, Wilmans en echtg. Roorda van Eijsinga mevrouw Slingerland, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Menado*, de heer J. Cramer; — Met de Nederlandsche schip *China*, de heer P. J. G. Sem, en fam.; — Met de Ned. Ind. brik *Talsum*, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; de stoomschepen Phoenix, Soembing en Merapie; de schepen de Stad Schiedam, Prins Maurits, Henriette Maria, Spitfire, Johann Martin, Foolkool Haer, Staatsraad Baud, Admiraal van Heemskerk, Loevestein, Djoedool Moebarak en Sverige; het stoomschip Palembang, en Oenarang; de barken Fatal Ma-an, Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgijer, Gebroeders Houtman, Marion Macentyre, Zeenimph, Johannes Hendrikus Ferdinand, Samuel Hendrikus, Aegidia en Paulina, Commissaris des Konings van der Heim, Jeannette en Agatha, Dorothea Henriette, Magdalena, Jan Schouten, Meteor, Celeritas, Arlequin, Joan Melchior Kemper, Koophandel, Kasbal Hair, Ida, IJdroessie, Asad Dulla, Wiedeman, Regina Maria, Monarch, Maria Adriana, Borneo en Macao, de brikken So-Ootdin, Fathal Hair, Reinhardt, en Favoriten; de schoeners Sarie Tengaroong, Hoseeng, Hing Thay, Helmers, Carolina, Venus en Coquette.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

15 Augustus. De Ned. Ind. bark *Moeboel Bahar* thans hernaamd *Baboel Yoesoer*, gezagv. SECH ISMAIL BIN MOHAMAT ALMOEINIE, van Grissee den 8sten Augustus.

17 Augustus. De Ned. Ind. bark *Salma*, gezagv. SECH SAID JAKIM, van Soerabaya den 12den Augustus.

VERTROKKEN.

17 Augustus. De Ned. Ind. brik *Rachmanie*, gezagv. MARSOEK OSMAN, naar Soekadana (Borneo); de Ned. Ind. bark *Skandria*, gezagv. D. F. VARKEVISSER, naar Cheribon, Passagier mevrouw VARKEVISSER en eene dochter.

19 Augustus. De Ned. Ind. bark *Fathul Karim*, gezagv. SECH ACHMAT BIN OEMAR FAGIE, naar Padang via Samarang.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Mansoer, Atiat Tilmaula, Almashoor, Mifrejool Moelook, Sie Damar, Sophia, Maria en Fathal Haer; de kotters Sie Berkat, Mabroek en Noorsasie; de brikken Machmoedie, Joesroel Karim en Hawil Haer; de barken Fathool Wadoet, Havioel Barie, Moelkoel Bahar thans hernaamd Baboel Yoesoer en Salma.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 28sten Augustus 1859.

AANVOER.

Van Batavia per het Zweedsche schip *Sverige*, gezagv. REEDEN, agenten ADAM & Co.

140 vaten bier, 100 krandjangs aardewerk, 30 kisten koopmanschappen, 19 ankers ijzer, ADAM & Co; 4 kisten koopmanschappen, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 18 kisten koopmanschappen, HILL BROEKMAN & Co; 55 kisten koopmanschappen, P. KERVEL & Co; 128 krandjangs aardewerk, THOMAS; 100 balen en kisten koopmanschappen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 2 raderen ijzer, 4 suikerpannen, 4 schoorsteenen, 33 collis koopmanschappen, FRASER EATON & Co.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Venus*, gezagv. KERTO, agenten MCMILLAN MARTEN & Co.

300 picols rijst, 15 picols korianderzaad, 2 picols koffij, 37 stuks varkens, MCMILLAN MARTEN & Co.

Van Batavia per het Nederl. schip *Masao*, gezagv. J. KROLL, agenten SCHIMMELPENNINCK & Co.

45 collis manufacturen, P. KERVEL & Co; 5 kisten manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 6 kisten manufacturen, 5 kisten diverse, 40 kelders lijn-olie, KARTHAUS & Co; 10 kisten wijn, ARRIENS; 94 kisten dranken, ANEMAET & Co; 1 kist garen, 45 kisten provisien, MARTENS & Co; 2 kisten koopmanschappen, 183 kisten manufacturen, Order.

Van Batavia per stoomschip *Oenarang*, gezagv. VAN HULSTIJN, agenten ADAM & Co.

24 balen en kisten manufacturen, MCMILLAN MARTEN & Co; 18 kisten manufacturen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 14 kisten bitter, 11 balen en kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 300 kisten cognac, 80 kisten champagne, 133 kisten roodewijn, 150 kisten azijn, 13 kisten manufacturen, 157 kisten dranken en koopmanschappen, B. J. VAN ECK & Co; 231 vaten en kisten manufacturen, 20 trossen touwwerk, 14 kisten madera, 50 tonnen geeloker, 25 kisten sigaren, 13 vaten genever, 2 rijtuigen, 100 collis koopmanschappen, ADAM & Co.

Van Batavia per het Ned. schip *Goede Verwachting*, gezagv. VAN LINDONK, agenten FRASER EATON & Co.

20 collis aardewerk, 52 collis manufacturen, 12 collis leder, 8 collis ijzerwerk, MCMILLAN MARTEN & Co; 70 kisten lijnwaden, 2915 stuks ijzer, 6 collis ledekanten, FRASER EATON & Co; 35 collis manufacturen. 8 collis koffijzakken, HILL BROEKMAN & Co; 20 collis vitriool, SCHIMMELPENNINCK & Co; 32 collis lijnwaden, P. KERVEL & Co; 250 kistjes blik, 3 collis manufacturen, 10 collis ijzerwerk, 52 collis geweven goederen, ADAM & Co; 71 picols korianderzaad, 50 kisten jap. boomwas, THOMAS; 1 collis koopmanschappen, MAJOR MATZEN & Co; 3 collis lijnwaden, 1 mandje koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Boston via Batavia en Padang per het Amerikaansche schip *Homer*, gezagv. ELLMS.

$70^{74}/_{100}$ picols rotting, 2000 stuks koehuiden, 25 picols medecijnen, 148 picols gom elastic, FRASER EATON & Co.

Naar Timor Koepang per het Ned. schip *Cornelia Geertruida*, gezagv. HOEKSMA.

$26/_{2}$ en $3/_{1}$ leggers arak, P. KERVEL & Co; 10 vaatjes boter, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 600 picols rijst, 50 kistjes anijs, 50 kelders arak, 15 picols suiker, 10 picols gambier, 103 kisten inhd. manufacturen en kleinigheden, NASH.

Naar Amsterdam via Tjilatjap per het Ned. schip *China*, gezagv. G. G. LUTTENBERG.

105 picols rotting, $2401^{74}/_{100}$ picols suiker, N. H. M.

Naar Mauritius en Brasil per het Fransche schip *Johan Marten*, gez. G. RADMAN.

Ballast.

Naar Nederland per het Ned. schip *Factorij*, gezagv. J. JANSEN.

60 picols rotting, $4003^{76}/_{100}$ picols suiker $2525^{27}/_{100}$ picols koffij, N. H. M.

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Arij Scheffer*, gez. J. G. KUNST.

130 picols rotting, $2014^{94}/_{100}$ picols suiker, 2000 picols koffij, N. H. M.

Naar Sumanap per de Ned. Ind. stoomboot *Macassar*, gez. BOSCH. Ballast.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Menado*, gezagv. COUTERON.

17 picols tabak, FRASER EATON & Co; 1 kist jav. sigaren, A. JOHAN

Marktprijzen.

SUIKER ƒ $16^{1}/_{2}$ à ƒ 17.—
KOFFIJ.
RIJST (CARGA) per koijang ƒ 115 à ƒ 135.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 150 à ƒ 170.—
KOEHUIDEN per picol.
ARAK per legger ƒ 50.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 8 à ƒ 9.—
WISSELKOERS. ƒ 102 à ƒ 103.—

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.